

CZECH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TCHÉQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CHECO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napište komentář na **jeden** z následujících textů:

1.

Hned příští den jsem pak na ONV Praha 7 oznámil další demonstraci ve Stromovce a přestal jsem se zdržovat v místě bydliště.

Fízlové mě zatkli až na místě v Královské oboře. Odvedli mě na oddělení u vchodu do Fučíkárny a nechali mě stát na chodbě. Za půl hodiny se zjevil Duchač a hned na mě,
5 proč jsem se prý neozval, že jsme se mohli domluvit.

Myslím, že v hlavě neměl mozek, ale rozsvícenou červenou žárovku. Ohryzek mu už zase poskakoval a vypoulené oči horečnatě světélkovaly nikdy neuhašenou fízlovskou žádostivostí, jako kdyby byl sexuálně posedlý. Se svým podlézavým, úlisným, slizkým hlasem jako z reklamy na viagru z komerčního rádia, s ušmudlaným fráčkem a s těkavýma očima to byl skutečně
10 předobraz fízla, policejního slídila, špicla, udavače – zloducha z románu Emila Zoly, k čemuž přispívala i jeho sražená postava skřeta, který se mstí lidem za svůj nevábný vzhled i špatný charakter.

Napadlo mne, že to není člověk, ale monstrum, jehož jediným účelem existence je znepríjemňovat ostatním život. Od této představy byl již krůček k myšlence, že fízla je možno
15 se zbavit jako nějakého obtížného hmyzu, který vás napadá, aniž byste mu k tomu dali sebemenší příčinu, protože smyslem jeho bytí je sát druhým krev.

Pozoroval jsem Duchače asi jako když se díval esesák na zbědovaného vězně koncentračního tábora – jako na štěnici, která už ztratila charakter člověka. Tady to bylo obráceně: ono anonymní číslo, které ztratilo charakter člověka, nebyla oběť, ale vykonavatel,
20 fízl, bezejmenný sluha totalitního velkohnutí, který je zároveň chůvou, vychovatelem, knězem, dozorcem, učitelem, karatelem, vyšetřovatelem, úředníkem, soudcem i katem v jedné osobě. Všestranně použitelný nástroj na lámání křehkého charakteru lidí, jejich důstojnosti, svébytnosti, svobody a autonomie jejich osoby. Ďáblův pacholek, který proti lidství útočí nátlakem, pokušením, hrozbou, sváděním a podplácením. Základní nástroj dehumanizace
25 a asociálnosti každé tyranie, jejíž živobytí spočívá v mrzačení lidské duše a fízl – ve snaze zbavit důstojnosti druhé – sám je zbaven lidství. V koncentračním táboře ve skutečnosti nebyli odlidštěni vězni – člověku nepodobné lidské trosky, které vzbuzují solidaritu a soucit, ale dobře živené zrůdy v pečlivě vyžehlených uniformách, které chtěli Židy aj. zbavit lidství, aby je pak mohli s klidným svědomím usmrtit.

Tím, že někdo vstoupil do tajné politické policie tyranského režimu, zvolil si falešné jméno, vzdal se identity, aby jiné přiváděl na scestí, zřekl se tak dobrovolně svého lidství a zpečetil tím svůj osud. Fízl nemá jméno, otce, ani matku. Je to psanec, který se o své vůli vydělil z lidské společnosti, aby sloužil zlu, v jehož jménu napadá samu podstatu člověka. Postavil se sám mimo zákon a proto je možno fízla zabít, aniž by to bylo trestné.
30

Neřekl jsem ani slovo. Zkoumal jsem Duchačovu anatomii a hledal na jeho těle místo, kde by ho člověk píchnul, kudy by z fízla šla nejlépe vypustit voda a krev. V tu chvíli na chodbě fízlárně u vstupu do parku Julia Fučíka jsem si byl jist, že bych byl schopen fízla podříznout jako husu.
35

Petr Placák, *Fízl* (2007)

2.

Noční můry

Pokaždé
to skončí stejně,
když rozsvítíš
a zapomeneš zavřít
5 okno dokořán:
zděšená můra bije
do bílých zdí
a stropu nad hlavou,
až tě začne mrazit,
10 jak se to podobá
tomu, co znáš.
A nepomůže
nic, ani útrpnost,
ani láska: i v hrsti,
15 která ji nese k oknu,
to hebké, křehké tělo,
ta hebká, křehká duše
dál sebou tluče,
až se utluče.

Jan Vladislav, *Věty* (1977)